

W

Waarom ze zo
succesvol zijn

Het is bijna weer 5 mei. Een dag om dankbaar terug te kijken op de bevrijding van Hitlers schrikbewind. Een dag ook om te vieren dat er nog Joden zijn. Als het aan Hitler lag waren ze allemaal omgebracht. Gelukkig is dat niet gebeurd. **De rest van de wereld heeft namelijk veel aan hen te danken.**

JODEN AAN DE TOP

De Joden behoren tot de oudste volken op aarde. Geschriften tonen aan dat zij over hele oude roots beschikken. Op basis daarvan kun je een hele indrukwekkende geschiedenis reconstrueren. Elke eeuw kende wel verdrukking voor de Joden. Het leed dat zij hebben doorstaan is met geen pen te beschrijven. Soms leek het erop dat er niets meer van hen overbleef. In ballingschap geleid uit het vaderland, uitgemoord, uiteindelijk verspreid over alle landen ter wereld. Maar toen, in 1948, kort na de gruwelijke holocaust in Europa, was het toch weer datzelfde Joodse volk dat opstond en de staat Israël stichtte.

Het is een wonder dat het Joodse volk nog bestaat. Door de eeuwen heen is het opmerkelijk veerkrachtig gebleken. Vergeleken met de rest van de wereldbevolking gaat het om een bijna verwaarloosbaar kleine groep. Toch doen de Joden heel vaak van zich spreken in de geschiedenisboeken. Regelmatig zijn zij het geweest die de geschiedenis van de mensheid een beslissende wending hebben gegeven. Met name op intellectueel en cultureel gebied.

NOBELPRIJSWINNAARS

In 1901 werd de Nobelprijs voor het eerst uitgereikt. In de afgelopen eeuw hebben inmiddels honderden wetenschappers deze erkenning gekregen, van welk ras ze ook waren. Wanneer je de afkomst van Nobelprijswinnaars onder de loep neemt, valt er iets op: er zijn opvallend veel Joden bij. De website Jinfo.org meldt (en onderbouwt met bronnen) dat maar liefst 22 procent van alle winnaars tussen 1901 en 2010 van Joodse afkomst is. Dat is veel als je beseft dat het aantal Joden wereldwijd relatief klein is. Prof. dr. A. Lagendijk waagde zich in 2003 in de Volkskrant aan een kleine berekening. Hij schatte dat het totaal aantal Joden in de wereld rond de 15 miljoen schommelt. Dat is ongeveer een kwart van een procent van de hele wereldbevolking. Laat dat eens tot je doordringen: een kwart

procent van de wereldbevolking is goed voor 20 procent van de Nobelprijzen!

UITBLINKERS

Er kan weinig twijfel over bestaan: de Joden zijn al eeuwenlang sterk vertegenwoordigd in veel studie- en prestatiegebieden. Je kunt

DE JODEN ZIJN AL EEUWEN STERK VERTEGENWOORDIGD IN VEEL STUDIE- EN PRESTATIEGEBIEDEN

je afvragen hoe het kan dat zo'n kleine, in aantal onbelangrijke groep zoveel van de slimste, meest getalenteerde en invloedrijkste mensen ter wereld voortbracht.

Als je alleen al terugkijkt naar de vorige eeuw dan valt op welke belangrijke rol de Joden in de geschiedenis hebben gespeeld. Ze hielpen als het ware de huidige moderne wereld vormgeven. En dat was niet altijd in gunstige zin. Daarover durft Lewis Regenstein te schrijven

in The Jewish Press van mei 2007, Amerika's grootste onafhankelijke Joodse krant. Wat dat betreft is het heel opmerkelijk dat een Joodse krant zo openhartig publiceert over de pro's én contra's van de Joodse intellectuele macht. Doorgaans is dit onderwerp koren op de molen voor antisemieten. De Joden zouden zich volgens hen op slinkse wijze in allerlei organisaties hebben opgewerkt.

Ze zouden de wereldmacht in handen hebben en daar zou iets aan gedaan moeten worden. Dit soort dwaze

► 'De leringen uit de Thora leiden onmiddellijk tot succesvol handelen, niet alleen op financieel gebied, maar ook in de wetenschap en andere gebieden.'

ALFRED NOBELS NOBELE DAAD

Wetenschappers die een bijzondere prestatie leveren in hun onderzoeksgebied maken kans op het winnen van een Nobelprijs. De prijzen, die elk jaar worden uitgereikt, betekenen een grote erkenning voor de verkozen uitblinkers. Ook kan er een aanzienlijke som geld mee worden verdiend, afkomstig uit het fonds van de Nobelstichting, opgericht door de Zweedse industrieel Alfred Nobel. Hij stelde dit geld beschikbaar ter compensatie voor de verschrikkingen die zijn eigen uitvinding, het dynamiet, voor de mensheid betekende. Een nobele daad.

22 % VAN DE NOBELPRIJSWINNAARS IS VAN JOODSE AFKOMST

beschuldigingen gaan echter voorbij aan de vraag hoe het zo heeft kunnen

► Nobel richtte een fonds op de verschrikkingen van zijn eigen vinding, dynamiet, te compenseren.

zijn dat Joden vaak aan de top staan. Kennelijk hebben ze toch wel erg veel talenten waarmee ze kunnen woekeren...

Volgens Regenstein is het met name de ambitie, nieuwsgierigheid, energie, fantasie en het doorzettingsvermogen van de Joden die ervoor zorgden dat een ongelooflijk aantal naar de hoogste regionen van de wetenschappelijke wereld stegen. Maar niet alleen in de wetenschap blinken Joden uit. Op allerlei andere maatschappelijke terreinen kom je op belangrijke posten mensen met een Joodse afkomst tegen: in de politiek, het recht, kunst en literatuur, media en op bestuursfuncties zijn het er zelfs verbaazingwekkend veel. Ook in Nederland (zie kader).

WIJSHEDEN UIT DE THORA

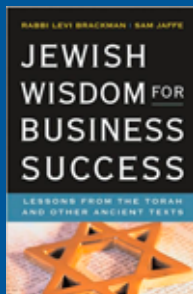
Maar hoe komt het nu dat Joden zo disproportioneel succesvol zijn? Aan wie kun je die vraag beter stellen dan aan een Jood zelf? Rabbi Levi Brackman, schrijver van het boek *Jewish Wisdom for Business Success*, gaat hierop in. Volgens Brackman is het inderdaad zo dat slechts een kwart van een procent van de wereldbevolking uit Joden bestaat, maar

– voegt hij eraan toe – ‘we bepalen wel meer dan tien procent van de Forbes 400-lijst van de rijksten op aarde. Ook is het zo dat 46 pro-

▶ Joodse jongens zijn verplicht om op jonge leeftijd te studeren, de wet te leren en hardop voor te lezen.

cent van de Joden in Amerika meer dan honderdduizend dollar per jaar verdienen, terwijl maar vijftien procent van de overige Amerikanen zoveel verdienen. Dit zijn feiten, geen stereotiepen’, benadrukt hij.

De verklaring van dit gegeven zoekt Brackman in het volgende: ‘Het heeft volgens mij te maken met de Thora. Er staan wijshe-

den gedurende duizenden jaren tot zich hebben genomen. Die leringen leiden onmiddellijk tot succesvol handelen, niet alleen op financieel gebied, maar ook in de wetenschap en andere gebieden.’

Volgens Brackman worden ideeën die rechtstreeks uit Thora-leringen zijn afgeleid ook teruggevonden bij Joden die niet streng religieus zijn. ‘Vaak kregen ze die doorgegeven door bijvoorbeeld een Joodse grootmoeder of een oudoom.’

te vertalen naar hedendaagse situaties in het zakenleven.

VERS BLOED

Iemand anders die het succes van de Joodse intellectuele macht probeert te verklaren, is historicus Bert de Bruin. Hij schreef in 2005 een artikel in *The Jerusalem Report* waarin hij stilstond bij het grote aantal Joden dat de Nobelprijs won. De Bruin wees echter niet op het Jood-zijn van deze mensen, maar op

‘ER IS ZELFS ENIG BEWIJS DAT ELVIS PRESLEY VAN JOODSE AFKOMST WAS’

het feit dat het immigranten zijn. Ook bij andere, niet-Joodse Nobelprijswinnaars valt namelijk op dat ze vaak uit immigrantengezinnen komen. De Bruin hield voor zijn onderzoek de levensgeschiedenissen van alle Nobelprijswinnaars tegen het licht. Tussen de 603 prijswinnaars die er toen waren, vond hij maar liefst 158 winnaars die zelf om een of andere reden het geboorteland voorgoed verlieten. Ook waren er 54 winnaars waarvan de ouders emigranten waren en 26 van wie de grootouders emigreerden. Iets minder dan de helft van de winnaars had dus een redelijk recent immigratieverleden. Een opmerkelijke constatering.

De Bruins verklaring is ge-

BEKENDE JODEN

▶ In een artikel in *The Jewish Press* wijst Lewis Regenstein toonaangevende Joodse wetenschappers aan die op een positieve maar ook soms op een negatieve manier de wereldgeschiedenis beïnvloedden. Hij denkt aan ‘de bekende natuurkundige Albert Einstein, maar ook aan Sigmund Freud, de vader van de psychoanalyse, en Karl Marx, de bedenker van het communisme, dr. Jonas Salk en Albert Sabin, ontwikkelaars van het poliovaccin, en Felix Bloch, Niels Bohr, Otto Frisch, Robert Oppenheimer, Leo Szilard en Edward Teller, ontwikkelaars van de eerste atoombom. Er is zelfs enig bewijs dat Elvis Presley van Joodse afkomst was.’

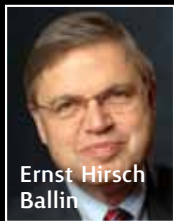
▶ Sigmund Freud, de vader van de psychoanalyse, was ook van Joodse afkomst.

BN'ERS MET (EEN) JOODSE OUDER(S)

POLITIEK EN BESTUUR

- JOB COHEN, PvdA
- HEDY D'ANCONA, PvdA
- FELIX ROTTENBERG, PvdA
- LODEWIJK ASSCHER, PvdA
- RONNY NAFTANIEL, directeur CIDI
- URI ROSENTHAL, VVD
- ONNO HOES, VVD
- ED VAN THIJN, PvdA
- FRANS WEISGLAS, VVD
- ROB OUDKERK, PvdA

Ernst Hirsch Ballin

- JACQUES WALLAGE, PvdA
- ERNST HIRSCH BALLIN, CDA
- PAUL ROSENMÖLLER, GroenLinks

LITERATUUR

- LEON DE WINTER
- ARNON GRUNBERG
- HARRY MULISCH
- MARGA MINCO
- ISAAC DA COSTA
- HERMAN HEIJERMANS

Harry Mulisch

- YVONNE KROONENBERG
- JESSICA DURLACHER

WETENSCHAP

- BOB SMALHOUT, anesthesioloog, publicist
- LOE DE JONG, historicus
- ARNOLD HEERTJE, econoom
- MAX KOHNSTAMM, historicus en diplomaat
- ALLETTA JACOBS, eerste vrouw op Nederlandse

Aletta Jacobs

universiteit
 ■ ROEL COUTINHO, professor epidemiologie en directeur RIVM

BUSINESS EN RECHT

- NINA BRINK (VLEESCHDRAGER), oprichtster World Online
- MORRIS TABAKSBLAT, bestuurder en topfunctionaris
- SIMON PHILIP GOUDSMIT, oprichter Bijenkorf
- GERARD SPONG, advocaat
- JOB GOSSCHALK, televisieproducent, regisseur en eigenaar castingbureau
- ABRAHAM MOSZKOWICZ,

- advocaat
- ABRAHAM ICEK TUSCHINSKI, oprichter gelijknamige theaters
- OSCAR HAMMERSTEIN, advocaat

BEKEND VAN NEDERLANDSE MEDIA

- FRITS BAREND, journalist/presentator

Frits Barend

- SONJA BAREND, presentatrice
- MAURICE DE HOND, opiniepeiler/ondernemer
- ISCHA

Meijer, journalist

- JACK VAN GELDER, journalist/presentator
- DIEUWERTJE BLOK, presentatrice
- MARGA VAN PRAAG, presentatrice
- CLAIRY POLAK, presentatrice
- HANNEKE GROENTEMAN, journaliste
- LOUIS DAVIDS, cabaretier
- EDDO ROSENTHAL, journalist
- RALPH IMBAR, presentator

- JEROEN KRABBÉ, acteur
- LEX GOUDSMIT, acteur
- CATHERINE KEYL, presentatrice
- FRITS SPITS, diskjockey/presentator

Maurice de Hond

- EDWIN DE VRIES, acteur
- LORETTA SCHRIJVER, presentatrice
- MAX TAILLEUR, humorist

- RAYMOND VAN HET GROENEWOUD, zanger

SPORT

- DANIEL DE RIDDER, voetballer
- BEN BRIL, boxer
- RINUS ISRAËLS, voetballer/trainer
- TOM OKKER, tennisspeler
- SJAAK SWART, voetballer

Daniël de Ridder

baseerd op de gedachte dat het binnestromen van 'vers bloed' uit een andere cultuur ervoor zorgt dat een samenleving tot bloei komt. Deze instromers – van welk ras of religie ook – zouden een voorsprong hebben op de gevestigde orde doordat ze, als het ware, fris tegen de zaken aankijken. 'Dat meer dan 273 van de toen 603 winnaars Amerikanen zijn, is nauwelijks toeval', concludeert De Bruin. 'Afgezien van wat dit zegt over

Amerikaanse universiteiten zou het zeker ook te maken kunnen hebben met het feit dat Amerika (nog steeds) een immigrantenland is.'

Nederland was in de Gouden Eeuw ook zo'n immigrantenland. Protestantse, Joodse en andere vluchtelingen vonden er toen onderdak. Is het wat dat betreft toeval dat deze ontwikkeling gepaard ging met economische en culturele bloei? Volgens De Bruin dus niet.

maakten dat Joden als wetenschappers, artsen en zakenlui door het leven gingen. Ze sloegen hun pinnen niet al te vast in de grond zodat ze, als dat nodig was, snel naar andere landen konden uitwijken.

ERFELIJKE INTELLIGENTIE

Charles Murray geeft een wat gewaagde verklaring voor het feit dat zoveel mensen met een Joodse afkomst een hoge functie bekleden. Murray – Amerikaans politicoloog en lid van het American Enterprise Institute, een conservatieve denktank in Washington – is schrijver van het boek *The Bell Curve* dat in 1994 nogal wat stof deed opwaaien. Hij schreef over de verschillen in intellectuele mogelijkheden van mensen en wat

Er is overigens ook een sociaal-economische verklaring voor het grote aantal Joodse geleerden. Vervolgelingen en andere verdrukkingen

In 1948, kort na de gruwelijke holocaust, was het toch weer datzelfde Joodse volk dat opstond en de staat Israël stichtte.

ze betekenen voor de toekomst van Amerika.

Volgens Murray zijn de twee invloedrijkste werken in de wereldliteratuur geschreven door en over Joden: het Oude en het Nieuwe Testament. Ook noemt hij talrijke andere voorbeelden waaruit volgens hem alleen maar kan worden afgeleid dat hier sprake is van een Joodse intellectuele macht. Murray beweert dat de verklaring hiervan gezocht moet worden in de genetica. De hogere intelligentie zou volgens hem in grote mate erfelijk zijn en worden overgedragen van geslacht op geslacht.

Met name de Asjkenazische Joden (afkomstig uit Oost-, Midden- en West-

Europa) zouden volgens Murray eeuwenlang een manier van uithuwelijking hebben gehad die ervoor zorgde dat de 'hoge intelligentiegenen' werden doorgegeven. In de Talmoed staat dat een man alles wat hij heeft zou moeten verkopen om een dochter van een geleerde te trouwen. Ook zou hij alles in het werk moeten stellen om zijn dochter met een geleerde te laten trouwen (Pesachim 49). Als je kijkt welke uitwerking dat in de middeleeuwen

had, dan ontstaat het volgende plaatje: de slimste mannen werden vaak rabbi en deze geleerde mannen mochten de dochters trouwen van succesvolle kooplieden. Zo werden de 'slimme genen' volgens Murray optimaal doorgegeven. Dit in tegenstelling met de christenen, de priesters en monniken van de Rooms Katholieke Kerk destijds. Zij waren vaak de slimste en knapste mannen van de gemeenschap, maar doordat ze niet mochten trouwen, werden hun genen ook niet doorgegeven aan het nageslacht.

Een andere verklaring die Murray aandraagt heeft te maken met de jonge leeftijd waarop Joodse jongens verplicht zijn om te studeren,

de wet te leren en hardop voor te lezen. Dat leerproces gaat levenslang door en als de jongen zelf vader wordt, geeft hij zijn eigen kinderen weer onderwijs. Murray stelt dat dit voor minder intelligente Joden aanleiding kan zijn geweest om van hun religie en volksgebruiken af te wijken, waardoor de groep die overbleef uitblonk in intelligentie.

VERBOND SVOLK

Er zijn dus heel wat verklaringen te bedenken voor het feit dat Joden vaak zo hoog op de intellectuele ladder staan. Toch blijft het een groot mysterie dat dit nu juist met hen het geval is en niet met andere volken. Waarom zou nu juist het Joodse volk dat, in de tijd van Mozes, onder dezelfde omstandigheden leefde als andere nomadische volken in het Mid-

DE SLIMSTE MANNEN WERDEN VAAK RABBI EN MOCHTEN DE DOCHTERS TROUWEN VAN SUCCESVOLLE KOOPLIEDEN

den-Oosten, zich ontwikkeld hebben tot een groep met een hogere intelligentie? Hoeveel verklaringen hij ook aandraagt, Charles Murray vindt ze niet bevredigend genoeg.

Misschien moet de verklaring wel op een heel ander vlak worden gezocht. Zou God de Joden een helder verstand hebben gegeven om alle verdrukking die in de tijd op hen afkwam te kunnen doorstaan? Deze verklaring strookt in elk geval met een tekst dat een oud Joods geschrift zelf aandraagt, Micha 5 vers 6: 'En Jakobs overblijfsel zal zijn in het midden van vele volken, als een dauw van den HEERE, als druppelen op het kruid.' Het bestaan en intellectueel uitblinken van de Joden, als overlevingsmechanisme, zou dan een teken zijn dat er iets bijzonders is met dit volk. Hier heeft God Zijn Naam aan willen verbinden. Is dat geen intrigerende gedachte?

- WEET MEER:**
- <http://bit.ly/bXBnBf>
  - <http://bit.ly/fHgeus>
  - <http://bit.ly/chgxVQ>
  - <http://bit.ly/ghoRxG>
  - <http://bit.ly/higzik>
  - <http://bit.ly/dGa99Z>
  - <http://bit.ly/ge1UIL>

SELECTIE OP BASIS VAN INTELLIGENTIE

Geneticus Cyril Darlington zoekt zijn verklaring voor het succes van Joodse volk op een heel ander vlak. Volgens hem zijn de Joden al heel vroeg in de geschiedenis uitgeselecteerd op basis van intelligentie.

In 2 Koningen 24 staat dat de elite van het Joodse volk in 586 voor Christus naar Babylon werd weggevoerd, het 'gewone' volk bleef in Israël achter: 'al de vorsten, en alle strijdbare helden, tien duizend gevangen, en alle timmerlieden en smeden; niemand werd overgelaten, dan het arme volk des lands. Toen de Joden een eeuw later na ballingschap in Israël terugkeerden, waren veel van de Joden die gebleven waren gedood of getrouwd met buitenlanders en zodoende opgenomen in andere volken.

Vanaf dat moment, stelt Darlington, hebben de teruggekeerde Joden geprobeerd om hun etniciteit te bewaren door alleen uit te huwelijken met mensen uit de eigen groep.

Een Joodse bruiloft

